

ПРИМЉЕНО: 19.4.2017				
ОРГ.ЈЕД.	Број	Број	Прилог	Вредност
	06-62/17-II			

SKUPŠTINA OPŠTINE GADŽIN HAN

GADŽIN HAN

Dostavljamo Vam Odluku o usvajanju Izveštaj o radu Centra za socijalni rad Gadžin Han za 2016.g. (izveštaj dostavljen elektronskim putem) , Odluku o donošenju Programa rada Centra za socijalni rad Gadžin Han za 2017.g. I odluku o usvajanju Finansijskog izveštaja za sredstva iz opštinskog I republičkog budžeta za 2016.g.

Direktor

Bojana Stefanović

Na osnovu člana 33. Statuta Centra za socijalni rad Gadžin Han br. 843/11
od 30.09.2011.g. Upravni odbor Centra za socijalni rad Gadžin Han donosi

ODLUKU

Član 1.

Donosi se Program rada Centra za socijalni rad Gadžin Han za 2017.g.

Član 2.

Program rada Centra za socijalni rad Gadžin Han za 2017.g.dostaviti osnovaču.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj
tabli Centra za socijalni rad Gadzin Han.

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD GADŽIN HAN

Broj: 318/17 od 12.04.2017.

PRESEDNIK UPRAVNOG ODBORA

Petar Stanković

**ПРОГРАМ РАДА
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ГАЏИН ХАН**

за 2017 годину

Фебруар 2017

УВОД

У систему социјалне заштите Центар за социјални рад има важну, сложену и одговорну улогу. Преко Центра остварује се највећи део стручних активности, поступака и процедура чији је задатак остваривање социјално-заштитне функције породице и спречавање узрока за настајања социјалних проблема са једне стране, а са друге стране отклањање последица социјалних проблема за средину за коју је Центар основан.

Бројне функције Центра дају му изузетно важан значај у локалној заједници јер се преко делатности Центра пружају велике могућности за комплетну заштиту породице, али присутни су и бројни разлози који ограничавају спровођење савременог стручног рада и креирање савремене социјалне политике и социјалне заштите. За успешно остваривање повереног, важног и сложеног друштвеног задатка, локална заједница мора у већој мери омогућити јачање Центра. Осим броја становника, морају се сагледавати обим, сложеност и осетљивост послова на заштити породице, присутност изражене социјалне проблематике друштва у транзицији, територијална разуђеност насеља у општини, неадекватни ресурси у сеоским домаћинствима као и низ других фактора.

Све поверене послове и задатке Центар реализује на основу Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Закона о малолетним починиоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити Општине Гаџин Хан и других подзаконских аката, као и реализацијом алтернативних облика социјалне заштите преко одређених пројеката који се имплементирају у локалној заједници..

Финансирање општих права из социјалне и породично-правне заштите у належности су Републике Србије и за њихово праћење надлежно је Министарство за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику, док финансирање проширених права социјалне заштите и алтернативних облика социјалне заштите спада у надлежност Општине Гаџин Хан.

ЗАШТИТА КОРИСНИКА И ОСТВАРИВЊЕ ПРАВА У СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

У 2017 години Центар ће наставити са пружањем социјалне, породично-правне и старатељске заштите као и проширених права грађана за све кориснике који се већ налазе на евиденцији Центра, као и за новоевидентиране кориснике који ће се током године обратити Центру.

У прошлој години на евиденцији Центра налазило се 1623 корисника свих права из социјалне, породично-правне и старатељске заштите као и проширених права социјалне заштите што је процентуано увећање у односу на 2016 годину за око 10%. У овој години планира се пораст новоевидентираних корисника у истом процентуалном односу и очекује се рад са око 1700 корисника у 2017. години. Очкивани пораст броја корисника сагледава се на основу општих кретања у локалној и широј друштвеној заједници и утицају глобалне економске кризе са једне стране, а са друге стране присуство бројних ограничења код остваривања одређених права и услуга у социјалној заштити услед јасно регулисаних критеријума и законских прописа за остваривање тих права.

Према броју и структури корисника процењује се да ће и убудуће деца и омладина бити заступљена са око 30%, одрасла лица са око 50% и стара лица са око 20% у укупном броју корисника.

За остваривање социјално- заштитне функције породице биће ангажовани водитељи случаја следећих профила: социјални радник, педагог, психолог и правник као стручни консултант, а по потреби код реализације алтернативних облика социјалне заштите и пројекта за организовање заштите остарелих лица, као и пројекта за организовања заштите деце и омладине ангажоваће се стручњаци и других профила.

Пројекат Стратегија развоја породичног смештаја започет је у 2005 години и настаља се током свих ових година. У 2017 години и даље ће се вршити избор нових хранитељских породица и спроводити Програм припреме и обуке за бављење хранитељством. Од новембра месеца 2011 г. обуку за хранитеље реализује тим стручњака Регионалног Центра за породични смештај и усвојење Ниш као новоконституисана институција за породични смештај за подручје Нишавског округа. Током године радиће се и на развоју и афирмацији специјализованог хранитељства за збрињавање деце ометене у развоју као и на унапређивању квалитета рада хранитеља кроз сталну сарадњу и партнерски однос. Током 2017. године едукативним програмом биће обухваћене и све заинтересоване породице за бављење хранитељством након спроведене процедуре за утврђивање опште и конкретне подобности потенцијалних хранитеља. Стручни тим за заштиту деце и омладине Центра за социјални рад и у овој години наставиће рад на овом пројекту јер је процена да ће бити све више деце без адекватног родитељског и породичног старања која ће се збрињавати на породични смештај.

И током 2017 године планира се интензивни саветодавни рад са хранитељима како би им се омогућило лакше и квалитетније бављење овим хуманим послом. Саветодавни рад са хранитељима и едукативни програми кроз које пролазе имају за циљ да ојачају личне и професионалне компетенције хранитеља током чувања, васпитања и осамостаљивања деце без родитељског старања. Интерактивни однос саветника за хранитељство и хранитеља омогућава стицање нових знања, вештина и умећа која хранитељима помажу да се ефикасније суочавају са недоумицама и дилемама током прихвата детета, адаптације на нове живорне услове, одрастања и осамостаљивања.

И у овој планској години наставиће се рад на Пројекту- Програм припреме и обуке за усвојитеље који ће се такође спроводити преко Регионалног центра за породични смештај и усвојење Ниш. Ови пројекти реализују се у складу са Правилником надлежног министарства.

Стратешким планом развоја Општине Гацин Хан за наредни петогодишњи период 2013-2018 године реализоваће се пројекти на заштити локалног становништва преко Центра за социјални рад који су произашли из Предлога стратешког плана за социјалну заштиту који је сачинио тим стручњака Центара за социјални рад а који је усвојен од стране општине Гацин Хан.

Стратешко планирање социјалне заштите за локално становништво проистекло је из визије општине Гацин Хан да препознаје потребе својих грађана и изналази перспективу кроз путеве и начине њиховог задовољавања, као и предузимање активности на превенцији и сузбијању социјалних проблема тамо где они настају уз примену савременог стручног рада. Стратешким планом за социјалну заштиту као стратешким документом утврђени су следећи приоритети и циљеви:

Приоритет: Заштита старих лица

Циљеви:

- * **Формирање мреже сервиса за помоћ у кући са**

- техничким сервисом за стара лица без породичног старања
- * Стварање услова за рад сервиса за медицинску негу
- * Стварање мреже клубова за стара лица

Приоритет: **Подршка деци у ризику и стању социјалне потребе**

Циљеви:

- Помоћ категорији деце у породицама која живе испод линије сиромаштва и унапређивање квалитета њиховог живота.
- * Унапређивање положаја живота деце без родитељског старања
- Унапређивање положаја живота деце ометене у психичком и психофизиолошком развоју, деце оболеле од аутизма и деце са проблемима у друштвеном понашању

Приоритет: **Подршка породици**

Циљеви:

- Оснивање саветовалишта за предбрачне, брачне и породичне односе
- Успостављање мреже волонтера –непрофесионалаца у пружању подршке породици
- Психосоцијална подршка породицама која одгајају децу са сметњама у развоју
- Заштита и непосредна помоћ ратним војним инвалидима и породицама погинулих бораца из области социјалних и здравствених услуга
- Подршка породицама у дисфункцији због присуства наркоманије, алкохолизма, разбојништва
- Психосоцијална подршка у циљу изграђивања здравих стилова живота и оспособљавање за заштиту природне средине
- Прихватилиште за жртве насиља у породици
- Успостављање мреже волонтера-непрофесионалаца у пружању подршке породици
- Психосоцијална подршка породицама у оквиру социјалног становања у заштићеним условима на колективном смештају (изгличким породицама)

Наведени стратешки приоритети и циљеви на заштити најрањивијих група локалног становништва и у наредном петогодишњем периоду имају приоритет. Новим пројектима пратиће се стање и потребе ових групација локалног становништва и креираће се услуге у складу са потребама корисника.

Деца без родитељског старања

Групација деце без родитељског старања једна је од најрањивијих група корисника за које се планирају и организују заштитне мере и услуге које прате потребе и најбољи интерес детета са циљем да се развију сви потенцијали детета и створе подстицајни услови за правилан психофизиолошки развој, адекватно васпитање, образовање и оспособљавање за самостални живот и рад.

У 2016 години Центар је пратио развој деце на храниољству, како на територији саме општине у оквиру хранитељских породица у којима су збринута деца из

других центара, тако и развој деце којима је Центар као месно надлежни Орган старатељства признао право на породични смештај..

У предходној години стручњаци тима за заштиту деце и омладине пратили су развој 10 деце без адекватног родитељског старања и 4 младих лица која су током 2016 године изашла из заштите. Два млада лица су стекла пунолетство и засновала су ванбрачне заједнице, а два млада лица враћена су у сопствене породице јер су се стекли услови за повратак у природну средину. Сва деца без адекватног породичног старања на породичном смештају стављена су под старатељску заштиту након спроведеног поступка по службеној дужности за лишење родитељског права. Двоје деце су услед неприлагођеног понашања смештена у установе социјалне заштите Заводског типа, једно дете је у децембру месецу 2013 г. смештено је у Завод за децу и омладину у Књажевцу, а друго у децембру месецу 2014 у Завод за децу и омладину Београд.

Сва деца на хранитељству су на редовном школовању, троје деце похађају редовну основну школу у Гацином Хану, два детета која су на смештају у Нишу похађају основну школу, док је један дечак уписао жељени смер средње школе – возач. Девојка на смештају у Г Хану похађала је трећи разред средње школе. Једно дете је на вишој школи у Лесковцу, једно дете које је на хранитељству у Бојнику похађа седми разред ОШ једно дете је на хранитељству у Лебану које је такође у седмом разреду ОШ. Током 2016 године тим стручњака пратио је функционисање деце у породици, школи, вршњачком и социјалном окружењу кроз планиране посете у циљу сагледавања ефеката примењеног облика заштите и остваривање планираних мера и услуга за дете током године. Центар за социјални рад по службеној дужности током године покретао је и водио 8 поступака за лишење родитељског права пред надлежним Основним судом у Нишу и успостављао непосредну привремену старатељску заштиту Органа старатељства током трајања поступка. Предузимане су и превентивне активности кроз интензивни саветодавни рад са породицама у ризику, спровођења су мере упозорења и мера корективног надзора над вршењем родитељског права за 8 породице услед ниских родитељских компетенција.

Стручни тим за заштиту деце без родитељског старања континуирано је радио и са хранитељским породицама и децом на хранитељству на подручју саме општине. У шест хранитељских породица збринато је 11 деце из других упитних Центара што је захтевало стални рад тима стручњака Центра на успостављање сарадње са свим расположивим ресурсима у локалној заједници Домом здравља, Дечјим вртићем, школом, локалном самоуправом, као и координирану сарадњу са стручним тимовима других Центара и Центром за породични смештај и усвојење у Нишу.

Породичним законом Р. Србије положај и права деце без родитељског старања сагледавају на комплексан начин и захтевају нова стручна и специјализована знања што намеће потребу за сталним стручним усавршавањем запослених радника у Центру. Два стручна радника Центра педагог и психолог стекле су сертификат за саветнике за хранитељство након завршеног лиценцираног програма.

Током 2017 године у раду са децом без родитељског старања која је сама по себи врло сложена и осетљива групација, тим стручњака за заштиту деце и младих лица примењиваће стручне стандарде и процедуре у складу са Правилником о нормативима и стандардима за рад Центара за социјални рад.

Социо-материјално угрожена деца

У 2016. години у Центар за социјални рад право на неки вид финансијске подршке остварило је 1127 лице од чега 30 % чине деца и млада лица. Права на сталну новчану социјалну помоћ остварило је 146 деце, право на једнократну новчану помоћ 583 лица. Остала деца су корисници новчаних права по основу додатака за негу и помоћ другог лица, права на радно оспособљавање, права на ванредно школовање, права на накнаду

трошкова превоза за средњошколску и студенску омладину и субвенционисани превоз, права на обезбеђивање школског прибора за децу из породица корисника новчане социјалне помоћи, права на смештај у приватилиште и прихватну станицу у оквиру УСЗ Дома за децу и омладину „Душко Радовић“ у Нишу као и други видови помоћи у натури одећи, обући коришћењу услуга народне кухиње и сл. .

Стратешким планом за социјалну заштиту за наредни петогодишњи период групација деце и младих у стању социјалне потребе и деца у стању потенцијалног ризика имаће стратешки приоритет за унапређивање квалитета њиховог живота.

Посебним пројектима у 2017г. који произилазе из Стратегије социјалне заштите Општине Гацин Хан за 2013-2018 г. године, биће утврђени циљеви, носиоци активности и динамика пружања услуга за ову циљну групу у локалној заједници. .

Пројектом ће бити обухваћени сви расположиви ресурси у заједници који ће чинити партнерску мрежу подршке за помоћ овој циљној групи а финансирање ће се вршити из буџета Општине Гацин Хан. Оваквим обликом заштите деце и пружање подршке породици, превенираће се стање сиромаштва ове најрањивије групе која је услед неадекватног задовољавања развојних потреба у потенцијалном ризику за испољавање друштвено неприхватљивог понашање. Стање екзистенцијалне угрожености породице генерише све форме друштвено неприхватљивог и кажњивог понашања, нарочито код деце из социјално незбринуте породице. Овим пројектом омогућиће ће побољшавање квалитета њиховог живота.

Имплементацијом овог пројекта у 2017 години биће обухваћена сва деца из материјално необезбеђених породица и деца којој је ова врста помоћи потребна, што је у складу са основним принципима Стратегије смањења сиромаштва у Републици Србији и Међународној конвенцији о правима детета.

Деца из породица са поремећеним породичним односима

У 2016 години, лиценцирани водитељи случаја и стручни тим за заштиту деце и омладине спроводио је стручно-методолошку процедуру у раду са 42 породице у стању дисфункције и са 89 деце из ових породица. Анализом узрока који доводе до нарушавања породичног система и дисфункционалности породичних односа дошло се до следећих фактора ризика: низак образовно –педагошки и културни ниво родитеља, стање трајног сиромаштва, лоши стамбени услови, болест у породици, незапосленост једног или оба родитеља, алкохолизам и други облици зависности, насилничко понашање, неодговорно родитељство, патријархални стилови живота, нетолеранција и друго..

У 2017 години очекује се повећање броја породица које су у стању дисфункције иако је доста учињено на превенцији. Све институције у локалној заједници Центар за социјални рад, Дом здравља, Полицијска станица Гацин Хан, Основна школа и Дечји Вртић у домену свог деловања раде на примени Породичног закона Републике Србије који већ даје видљиве резултате. Применом Породичног закона којим се гарантује слобода и заштита људских права и права детета, истовремено се гарантује и заштитна функција породице, што битно мења свест грађана о функционалној породици и начину решавања породичних криза.

Септембра месеца 2014 г. у Центру за социјални рад формиран је посебан тим стручњака који је сачинио Споразум о поступању на заштити жртве породичног насиља и партнерских односа. Споразум је подписан дана 28. 12.2014 године од свих релевантних институција из локалне заједнице коју треба синхронизовано да делују на превенцији, сузбијању и заштиту жртава породичног насиља. Сачињен је и Интерни протокол о посрупању у оквиру Центра за социјални рад којим су јасно дефинисани поступци и процедуре стручних радника на заштити жртава породичног насиља и партнерских односа који се примењује у раду.

Споразум је обавезујући за све институције и има јасно дефинисане процедуре у поступању из својих надлежности којима се постиже ефикасно деловање на заштити жртава породичног насиља. Овај вид сарадње већ се примењује у локалној заједници и постижу се ефикасни резултати на сузбијању насиља. Током године процесуиране су **седам кривичних пријава** за насиље у породици.

И поред свих превентивних активности и у 2017 године очекује се тенденција пораста броја породичног насиља јер узроци који доводе породицу у стање дисфункцију и деструкције и даље ће бити присутни.

Деца ометена у развоју

Тим за децу и омладину и у 2017 години наставиће рад са петоро деце ометене у развоју која се преносе из предходне године, као и са децом која ће се јавити у раду током године. Према врсти и степену ометености структура деце је следећа: код троје присутна је умерена ментална ометеност у развоју, код двоје присутне су вишеструке сметње у развоју.

О троје деце са умереном менталном ометености у развоју непосредно брину родитељи, деца похађају редовно образовање по инклузивном моделу и остварују право на додатак за негу и помоћ другог лица. Једно дете похађа специјално основно образовање у Нишу коме је признато право на накнаду трошкова превоза за дете и пратиоца до Ниша (дете похађа основно специјално образовање у школи „14 Октобар“ у Нишу).

Деца вишеструко ометена у развоју живе у оквиру својих биолошких породица и њима Центар обезбеђује остваривање свих права која проистичу из Закона о социјалној заштити, Породичног закона и Општинске одлуке о проширеним правима. Деца из ове групе остварује право на додатак и увећани додатак за негу и помоћ другог лица, једнократне новчана помоћи за лечење, за негу и појачану исхрану као и све врсте хуманитарне помоћи које се током године реализују. Рад са породицама деце обухвата и психосоцијалну подршку и саветодавни рад са родитељима.

Стручни тим за заштиту деце и омладине током године ће сарађивати са специјализованим установама и институцијама у региону, са локалном итерресорном комисијом, хуманитарним организацијама, невладиним сектором и локалном самоуправом у циљу пружања адекватне заштите и помоћи овој групацији деце.

У складу са **Стратешким планом за социјални заштиту за период 2013-2018 године** током 2017 године споводиће се **Пројекти** који ће бити у функцији деце ометене у развоју. Циљ Пројеката биће подспешивање и развој преосталих потенцијала деце кроз индивидуални и групни радионичарски рад.

Деца са поремећајима у понашању

Групација деце и омладине са проблемима у друштвеном понашању из групе починиоца прекршајног дела и починиоца кривичног дела на подручју општине нема тенденцију раста. Праћењем кретања броја малолетних лица са проблемима у понашању у задњем петогодишњем периоду види се да је број малолетних починиоца кривичних и

прекршајних дела на истом нивоу. Током 2016 године у Центар је евидентирано 20 малолетних лица са асоцијалним понашањем од тога седам је процесуирано на суду. За свако мал. лице са друштвено неприхватљивим понашањем стручњаци Центра отварају рад на случају и спроводи стручно-методолошку процедуру са малолетником и његов родитељима.

Стручни рад у Центру са мал. лицима са проблемима у понашању има за циљ подизање нивоа свести и кориговања понашања малолетника кроз примену адекватних метода рада уз уважавање личности и права мал. лица. Фаза одрастања и сазревања младих је најосетљивији животни период па се стручни рад усмерава на саветодавни и васпитни рад и прихватање просоцијалног понашања. Стручњаци Центра врше праћење младих лица у породици, социјалној средини, вршњачкој групи и школи како би се сагледавали ефекте примењених васпитних мера и налога током будућег понашања.

Имајући у виду крупне промене које се дешавају у друштву, посебно сагледавајући адолесценате као најосетљивију групацију, неопходно је створити мрежу подршке свих релевантних служби у локалној заједници за афирмисање здраве стилове живота, спорта, културе и садржаје забавног и рекреативног типа како би се слободно време младих користило на креативан начин.

Стога треба предузимати све облике превентивног рада са децом и младима и њиховим родитељима са једне стране, а са друге стране треба радити на активном учењу институција у локалној заједници да промовишу здраве стилове живота чиме би се смањио ризик од утицаја субкултурних и неприхватљивих форми понашања код деце и младих лица.

Остала деца и омладина

Током 2016 године Стручни тим Центра радио је са 72 корисника из групације корисника- остала деца и омладина кроз пружање разних саветодавних услуга, посредовање у остваривању одређених права код других установа и институција и на други адекватан начин. Стручни тим за заштиту деце и омладине највећу пажњу у раду посвећивао деци без адекватног родитељског и породичног старања на породичном смештају на територији општине Гацин Хан и деци из дисфункционалних породица са проблемима у понашању.

У шест хранитељских породица на територији општине збринуто је 11 деце, у једној породици налазе се троје деце из нашег Центра док је остало 8 деце из других упутних центара. Тим за децу и омладину, Центар за породични смештај и усвојење из Ниша и хранитељи као партнери организују заштиту деце без родитељског старања и предузимали су низ активности у циљу превазилажења тешкоћа током прилагођавања деце на нове услове и обрасце понашања у породици, школи, дејем вртићу, формирање хигијенских и радних навика, редовној здравственој заштити и решавања низа других развојних проблема.

Тим за децу и омладину радио је на збрињавању два мал. лица без адекватног породичног старања са проблемима у понашању у Прихватну станицу Дома за децу и омладину «Душко Радовић» у Нишу за период до изналажења адекватног трајног облика заштите за дете. Пружана је помоћ родитељима код лечења деце, као и посредовање током пријема двоје младих лица на клиници ЗЗМЗ Ниш, Дечјој интерној клиници у Нишу, Дому здравља у Гацином Хану и Нишу као и у другим ситуацијама где је помоћ и посредовање било потребно.

У 2017 години стручни тим ће се укључивати у рад на свим случајевима који се не могу испланирати а који ће се јавити у самом раду током године.

ОДРАСЛА ЛИЦА

Материјално необезбеђена и незбринута лица

Квантитативном анализом података о структури и броју корисника који остварују право из социјалне заштите види се да је групација одраслих материјално необезбеђених и незбринутих лица најмногобројнија.

Корисници права на новчану социјалну помоћ се налазе у оквиру 72 породице

Применом новог Закона о социјалној заштити, материјално необезбеђенм лицаима обезбеђује се финансијска подршка која реално задовољава потребе породице. Према стању на дан 31.12.2016 године право на новчану социјалну помоћ остваривале су 71 породица и 235 члана тих породицу. Према структури породица најзаступљеније су једночлане породице 29, друге по заступљености су двочлане и трочлане укупно 32 и вишечлане породице са пет и више чланова 10.

Број породица на подручју општине Гацин Хан које су социо-материјално необезбеђене је далеко већи и оне се сагледавају преко једнократних новчаниних помоћи и применом других адекватних облика заштите. У 2016 години право на једнократну новчану помоћ остварили су 583 крисника из групације одраслих лица.

Према демократској структури, више од половине становника, односно 56% припада старосним групама преко 50 година. Општину карактерише негативан природни прираштај од 18,7 промила, становништво до 20 година старости чини 15,4% у укупном броју становништва. Просечна старост становништва у општини је 50,93 године. Радни контингент становништва износи 4605 односно 49,97% од укупног броја житеља општине Гацин Хан. Упоредном анализом података о броју и структури становника са пописа становништва из 2002 године са подацима пробног пописа становништва из 2011 године види се тенденција сталног опадање броја становника. У 2002 укупан број становника био је 10464 а у 2011 години број становника је опао на 8537 што је смањење за близу 2.000 становника. Актуелна демографска структура становништва према апроксимативним подацима је следећа:

* деца и омладина	око 1000
* одрасла лица	око 2537
* стара лица	5000

Активно становништво од 18-65 година старости према активностима и радном ангажовању у локалној заједници је следеће:

* на тржиште рада	1269
* на евиденцији Центра за социјални рад	1445

* у оквиру привреде која је током последње три деценије стању потпуног девастирања преко 500 радника не остварује зараду, или је зарада минимална. Велики број радника остао је без посла и без икаквих редовних прихода па су се породице из тих разлога нашле у стање социјалне потребе,

Остали део становништва бави се пољопривредном делатношћу која је још увек екстезивног карактера и обавља се на примитиван начин.

Имајући у виду овакву економско стање, Општина Гацин Хан је сачинила стратегију одрживог развоја за период 2013-2018 године чиме су одређени стратешки приоритети кроз развој ресурса, са главним акцентом на развој аграра, економије и туризма. Кроз одрживе пројекте развоја ствараће се услови за запошљавање радно активног становништва кроз подстицај и бржи развој пољопривредне производње и предузетништва кроз оснивање малих и средњих предузећа.

Што се тиче броја породица које ће бити корисници права из социјалне заштите и даље се очекује тренд раста броја корисника јер узроци који условњавају сиромаштво присутни и даље.

У циљу изналажења алтернативних облика за побољшање квалитета живота најугроженијих породица, током 2014 године реализован је пројекат Социјално становање у заштићеним условима где су 10 породице интерно расељених лица са Косова и Метохије и избегла лица из Хрватске добила станове, као и две најугроженије вишечлане породице из локалне заједнице.

Кориснике социјалног становања у заштићеним условима прате стручњаци Центра од самог усељења а то ће чинити и током 2017 г у циљу пружања одређених услуга и подршке породицама.

Одрасла лица из породица са поремећеним породичним односима

У 2016 години стручни тим за заштиту одраслих и старих лица радио је са 70 породица, односно 128 одрасле особе које су се обратили Центру са захтевом за стручну помоћ у санирању поремећених породичних односа. Процена је да ће и у 2017 години број дисфункционалних породица и породица у ризику имати тенденцију благог раста.

Лош животни стандард грађана, низак културно педагошки и образовни статус, још увек присутни патријархални стилови живота, предрасуде и стереотипи у породичним односима доводе до нарушавања породичног система. На слаб породични систем и његово даље урушавање утичу и актуална друштвена дешавања, губитак посла, алкохолизам, болест једног или више чланова у породици, низак праг толеранције, неадекватна комуникацији и низ других фактора доводе до деструкције и дестабилизације породице.

Рад са породицама које су у стању дисфункције врши се сходно сагледавању узрока који доводе до нарушавања породичног система. Стручним саветодавним радом утиче се на ревитализацију партнерских односа и на јачање сопствених снага у превазилажењу кризних ситуација кроз толеранцију на различитост, раумевање, бољу комуникацију, и већег степена уважавања свих чланова породице. Саветодавни рад са породицама и даље праћење породичних односа у већини случаја даје очекиване резултате, али сходно израженој проблематици намеће се потреба за оснивањем **Саветовалишта за предбрачне, брачне и породичне односе** у коме би стручни радници радили на раном откривању и сузбијању поремећених односа и спроводили индивидуални и групни терапеутски рад са свим члановима породице.

Стратегијом социјалне заштите Општине Гацин Хан у сегменту подршка породици, постављен је као стратешки циљ оснивање Саветовалишта за предбрачне, брачне и поремећене односе. Током 2017 године Центар за социјални рад Гацин Хан покренуће иницијативу код општине Гацин Хан као оснивача за реализацију овог стратешког циља. Формирањем Саветовалишта као стручно специјализоване службе превентивно би се деловало на јачање свести о значају и улози функционалне породице за развој појединца и читаве друштвене заједнице.

Одрасла психофизички ометена лица

У 2017 године стручни тим за заштиту одраслих и старих лица ометених у развоју наставиће рад са 54 корисника, који ће бити пренети из 2016 године.

Из групације одраслих лица ометених у развоју 8 корисника је збринато смештајем у специјализоване установе за душевно и психички оболела лица, док остали корисници остварују додатак за негу и помоћ другог лица по прописима из социјалне заштите или остварују право по основу ПИО осигурања, три особе се налазе на продуженом полуинтензивном третману у оквиру специјалне болнице за душевно оболела лица у Г. Топоници.

Стручни тим ће пратити кориснике који су потпуно лишени пословне способности над којима је успостављена старатељска заштита и два лица којима је услед трајне душевне болести продужено родитељско право. Над 18 одраслих лица успостављена је непосредна старатељска заштита Центра за социјални рад као Органа старатељсва где дужност непосредног старатеља врше стручњаци Центра по службеној дужности, а код 10 корисника старатељску дужност врше сродници након предходно спроведене процедуре за утврђивање опште и конкретне подобности и избора кандидата.

Током 2016 године од стране основног суда У Нишу по службеној дужности врши се преиспитивање разлога који су довели до делимичног или потпуног лишења пословне способности лица која су стављена под старатељску заштиту и за лица којима је решењем суда продужено родитељско право а налазе се на евиденцији Центра. У свим поступцима за преиспитивања Центар за социјални рад спроводио је поступак за успостављања привременог старатељсва у односу на штићеника који учествује у свим фазама на суду и током вештачења. Центар ће по службеној дужности током године спроводити процедуре за успостављање старатељске заштите у свим случајевима који се јаве у раду.

Старатељство је основна делатност Органа старатељства и односи се на обезбеђивање непосредне заштите личности штићеника, његових прва и интереса, као и на управљање и располагање имовином. Старатељ подноси свој годишњи извештај о раду Органу старатељсва једним годишње до 28 фебруара за предходну годину а по потреби и ванредни извештај.

Водитељи случаја са старатељем и самим штићеником до краја фебруара месеца 2017г сачињавају годишњи план старања у циљу планирања заштите личности штићеника, његових права и интереса као и располагања и управљања имовином. Стручни тим у току године сачиниће план песете свих лица која су под старатељском заштитом ради обиласка и стицања непосредног увида у квалитет вршења старатељске дужности.

Обзиром да има већих годишњих одступања из ове групације корисника у 2017 години очекује се и даљи пораст лица лишених пословне способности,

Одрасла лица са поремећајима у понашању

Стручни тим за заштиту одраслих лица у 2016 години радио је и са одраслим лицима који испољавају поремећај у понашању.

Евидентирају се зависници од алкохола, лица са насилничким понашањем у породици и лица која су судским решењем задржана на принудно лечење на клиници за психијатријске и душевне болести. У раду са овим корисницима поред метода савременог стручног рада успостављана је сарадња са породицама као и са другим установама и институцијама Домом здравља, Заводом за заштиту менталног здравља у Нишу, Клиници за психијатријске и душевне болести у Горњој Топоници, Полицијском управом у Нишу, Полицијском станицом у Гацином Хану и другим специјализованим установама. У

односу на чланове породице, предузимане су адекватне заштитне мере и психосоцијална подршка, као и пужање финансијске помоћи преко ЈНП и на други начин.

Рад у 2017 години наставиће се са корисницима који се преносе из предходне године, а током године очекује се и знатно повећање броја одраслих лица са поремећајима у понашању што је карактеристично за друштво у транзицији.

Остали одрасли корисници

У 2016 години Центар за социјални рад био је знатно ангажован на заштити одраслих лица као најмногобројнијој категорије корисника.

У групацију остала одрасла лица убрајају се сва лица која су затражила или користила услуге социјалног рада и социјалне заштите, а нису могли бити сврстани у неку од предходних групација корисника. Стручни тим за заштиту одраслих и старих током 2016 године евидентирао је 98 лица која су користила саветодавне услуге, информисања или упућивања на друге службе или установе. Стручњаци Центра у оквиру својих професионалних и стручних компетенција у току године сагледавали су све кориснике који су се јавили у Центар на адекватан начин.

У ову групацију корисника сврстани су и ратни ветерани са територије општине Гацин Хан, сви корисници права на социјално становање у заштићеним условима, као и енергетски заштићени потрошачи за остваривање субвенција за електричну енергију. Током 2017 године биће сагледавани и решавани сви случајеви који се буду у току рада јавили а не могу се испланирати.

СТАРА ЛИЦА

Центар за социјални рад Гацин Хан, започеће рад са 337 лица из групације остарелих лица из свих подгрупа, (стална новчана помоћ, право на додатак и увећани додатак за негу и помоћ, затим право на једнократну ночану помоћ, као и лица без адекватне породичне заштите и старих лица су теже хронично оболела и нису у стању да смостално функционишу)

Упоредном анализом броја корисника из ове категорије у односу на број корисника из предходне године види да постоји тенденција раста броја корисника из ове категорије. Процена је да ће се и у наредним годинама број остарелих корисника повећавати.

Стратешким планом за социјалну заштиту за период 2013-2018 г. старешки приоритети су заштита старих лица као најрањивије категорија на подручју локалне заједнице, са посебним акцентом на заштити остарелих лица без породичног старања и тешко покретних и инвалидних лица. Током године спроводиће се Пројекти у циљу побољшавања квалитета живота за ове групацију корисника: кроз Формирање мреже сервиса за помоћ у кући са техничким сервисом за стара лица без породичног старања и стварање услова за рад Сервиса за медицинску негу.

Стара лица без породичног старања

У 2017 години стручњаци Центра започеће рад са 96 старих лица из ове подгрупације корисника који живе у сопственом дому али немају адекватну породичну подршку. Овим остарелим лицима потребно је пружање сервисних услуга, одржавање личне хигијене и хигијене животног простор, спремање обока, обезбеђивање намирница, плаћање рачуна, одвођење код лекара и обезбеђивање лекова па се намће као приоритет за заштиту ових лица пружања услуга преко алтернативних облика заштите.

Остарела лица без породичног старања која из здравствених, стамбених, породичних и материјалних разлога нису у стању да самостално функционишу у природном окружењу збрињавају се институционалном заштитом као најцелисходнијим водом компетне и трајне заштите. У поступку збрињавања старих лица без породичне подршке спроводи се стручна процедура у циљу преиспитивања породичних и срединских услова и ресурса за организовања заштите у природној средини, али у већини случајева након спроведене стручне процедуре врши се институционално збрињавање.

Током 2017. године Центар ће радити на формирању мреже сервиса за помоћ у кући са техничким сервисом за стара лица без породичног старања. Радиће и на стварању услова за рад сервиса за медицинску негу, стварање мреже клубова за стара лица. Посебно ће радити на развијању услуге помоћи у кући инвалидним и старим лицима, на оснивању дневног боравка за одрасла и стара лица и пружање других услуга у циљу организовања заштите.

Стара лица без средства за живот

Из подгрупације стара лица без средства за живот у 2016. години на евиденцији Центра налазило се 337 корисника, од чега 10% остварују право на сталну новчану социјалну помоћ, око 30% право на једнократну новчану помоћ а остали су обухваћени пружањем помоћи преко бесплатних obroка, помоћи у натури и услугама социјалне и породично правне заштите.

Водитељи случаја у раду са овом подкатегијом корисника поред пружања услуга за остваривање права на материјално обезбеђење и права на једнократне новчане помоћи пружали су и друге саветодвне услуге, посредовали код других установа и институција и предузимали низ других активности.

У 2017. години, према индивидуалним плановима стручних радника сви корисници без средстава за живот биће посећени у току године и у зависности од потребе корисника предузимаће се одређене мере и активности. Предузимаће се и низ других алтернативних облика заштите преко пројеката који ће се реализовати на подручју читаве општине, као и активностима у сарадњи са локалном самоуправом на изналажење начина за помоћ и подршку остарелим лицима без средстава за живот.

Процена је да ће се број корисника без средстава за живот и даље имати тенденцију раста и у наредном периоду.

Стара теже хронично оболела лица

Ова групација корисника заступљена је са 28 корисника у укупном броју корисника у 2016. години. Стара хронично оболела и инвалидна лица остварују право на додатак за негу и помоћ другог лица и увећаног додатка за негу и помоћ другог лица, права на једнократне новчане помоћи, прва на субвенције за електричну енергије, право на бесплатне оброке, помоћ у натури и осталих услуга социјалне заштите.

Поред основних права из социјалне и породично-правне заштите у 2017. години овој групацији корисника биће пружане и непосредне услуге применом алтернативних облика заштите преко пројекта предвиђених Стратегијом социјалне заштите Општине Гџин чија ће циљна група бити стара теже хронично оболела лица.

..

Остала стара лица

У подгрупу остала стара лица саглеавана су сва лица која су се током године обратила Центру а која се не могу сврстати ни у једну од наведених подгрупа. Радници Центра у 2016 године радили са 94 лица којима су пружане саветодавне услуге, вршено посредовање код других установа и институција у циљу остваривања њихких права.

Током године стара лица сагледавана су преко бесплатних obroка на читавој територији општине. Општинска организација Црвеног крста у сарадњи са Локалном самоуправом, Центром за социјални рад и Владом Р Србије реализовала је помоћ у храни .

ПРОШИРЕНА ПРАВА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Поред основних права социјалне и породично правне заштите која су регулисана законским прописима, Центар за социјални рад спроводиће активности и радити и на остваривању проширених права социјалне заштите која произилазе из Општинске одлуке о правима и услугама у социјалној заштити општине Гацин Хан.

Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити општине Гацин Хан остварују се :

- право на помоћ у кући
- право на дневни боравак
- право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите
- право на једнократну новчану
- право у набавци огрева, школског прибора и учбеника
- право на накнаду погребних трошкова
- право на накнаду превоза за ученике и студенте
- право на субвенционисани превоз
- право на радно оспособљавање
- право на коришћење услуга Прихватне станице и Прихватилишта у оквиру установе социјалне заштите Дома за децу и омладину „ Душко Радовић“ у Нишу
- право на смештај у Сигурну женску кућу од насиља у породици и
- право на социјално становање у заштићеним условима

Проширена права и услуге социјалне заштите које се реализују преко Центра за социјални рад финансирају се из буџета општине Гацин Хан. И у 2016 години очекује се знатно повећање броја корисника који ће остваривати одређена права која произилазе из Одлуке о обезбеђивању социјалне сигурности грађана на територији општине Гацин Хан .

Током 2016 године право на неки вид финансијске подршке појединцу и породици из буџета општине преко једнократних новчаних помоћи остварило је 583 лице.

АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2017 години у оквиру аналитичко-истраживачке делатности планира се:

- Извештај о раду Центра за социјални рад Гацин Хан за 2017годину
- Програм рада Центра за социјални рад за 2018 годину
- Извештај о раду Центра за период јануар-јун 2017 за потребе општине, као оснивача
- Израда пројеката који проистичу из Плана стратешког развоја социјалне заштите за период 2013-2018 г

- Поддршка деци у ризику и стању социјалне потребе
- Унапређивање положаја деце без родитељског старања
- Социјално становање у заштићеним условима и други пројекти који произилазе из Стратегије социјалне заштите Општине Гдин Хан

СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У ЦЕНТРУ

Укупан број запослених радника у Центру за социјални рад је 10, од чега се 8 радника финансирају из буџета Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Р.Србије и 2 радника из буџета општина Гадин Хан.

Структура запослених је

директор, социолог	1
дипл.правник	1
педагог	1
психолог	1
соц. радник	2
шеф рачуноводства	1
адм. финан. радник	1
возач	1
техничко лице	1

УКУПНО	10
---------------	-----------

У Центру за социјални рад запослен је један радник на привремено повременим пословим, правник, који се финансира из буџета локалне самоуправе.

Од укупног броја запослених, пет радника обављају поверене стручне послове а четри радника обављају опште и заједничке послове.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Организација рада у Центру у складу је са Правилником о оргаицији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад („Сл. Гласник Р. Србије „) бр 59/08 , 37/10 .

Унутрашња организација Центра омогућава сагледавање и доследно управљање обимом послова, успостављање целовитог система одговорности, примереним управљањем људским потенцијалом и адекватно сагледавање и вредновање уложеног стручног рада сваког појединца.

Послови који се обављају у Центру групишу с ена

- послове социјалног рада
- управно правне послове
- послове планирања и развоја
- финансијско административне послове

Послове социјалног рада обављају лиценцирани водитељи случаја психолог, педагог, и два социјална радника. У складу са Правилником један социјални радник обавља супервизијске послове са ½ радног времена.

Управно правне послове који обухватају примену управно процесних правила у вођењу поступка и доношењу одлука у управним стварима чије је решење законом поверено Центру -обавља дипл. правник.

Финансијско административне послове обављају два радника са средњом стручном спремом .

УСЛОВИ РАДА

Центар за социјални рад обавља целокупну делатност у просторним условима који задовољавају потребе запослених радника према унутрашњој организацији рада у Центру. Техничка опремљеност Центра је задовољавајућа пошто је током 2015 године надлежно Министарство определило наменска средства за опремање Центра адекватном канцеларијском и компјутерском опремом . Центар поседује и задовољавајући број службених аутомобила, чиме се постиже ефикасност у раду са корисницима на терену.

ДИРЕКТОР

Бојана Стефановић